

BAJAI UJSÁG

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. n. 2-úgy.

De sötét a magyar éjszaka!

Hosszu, sötét és reménytelen éjszakában bolyong lelkem, fényt keres, de nem lel fényre, szeretetet keres, de nem lel szeretetre, bezáródtak az ütemesen dobogó irtalmas szívek, nem árad égő örömfény a szemekből, de annál több, annál nagyobb az egymásiránti gyűlölet lobogó vész lángja.

Hogy győtrő faldalmaink, mardosó kinjaink megsokasodtak, ok-okot követve, vad gyűlölettel estünk egymásnak, fokozzuk a viszályt, hajszoljuk a kétségbeesést, egymást okozzuk nyomorúságunkért, siettetjük a végzetet, melynek mélységes halál-narang kongásától zug az ország.

A hatalom nagy erejére támaszkodva, saját érdekeit védi a nép, hol ésszel, hol esztelenül támad jót és rosszat, ami a hatalomtól jön. Itt is, ott is nyers erő tesztül nyers erővel szemben, itt is, ott is igaz és hamis próféták izgatják az agyonzaklatott kedélyeket, farkasszemet néz magyar a magyarrai lesve a kedvező pillanatot egymás megrohanására.

Hiuságból, önérdékből, hatalomért, de sokan rázzák, suhintgatják kopott buzogányait, mind hivatottnak érzi magát arra, hogy rést vágjon azon a sötét és mindent elborító ködön, mely gyászlepelként terült a magyar földre. Ennek leple alatt vérszomjas csikaszok hada leskelődik a sötét és vigasztalan magyar éjszakában, még nem következett el a napjuk, hogy napfényre törjenek rombolni és pusztítani. Erre várnak, de hő ohajunk, hogy hiába várjanak.

Tul a szűk határon, környes körül, gyűlölettel lángoló karvalyszemek figyelik élesen a vajdó magyar éjszakát. Mindent tudnak és mindent látnak, mert kövéren pénzelt aljas árulók kárörvendve csempézik át fájdalmas bajainknak, nyomorúságunknak vetített képeit. De örülnek a hitványok e szomorú híreknek, ám csak a mi szomorúságunk lesz nagyobb általa, látva az elszakított rabmagyarok kínos vergődését.

Édes feleim, véreim, magyarok, hát ide, hát ennyire jutottunk, hogy még is keserű panaszra kell fakadni ahelyett, hogy mindent átfogó szeretet töltene el szíveinket? Bizony-bizony idáig jutottunk, mert a nagy nyomor, tengernyi szenvedés, végeérhetetlen nélkülözés szétzilálta úgy népünket, mint hulló hópihéket a vágató fergeteg. Ha egy hosszú óv-ezred alatt nem lábalt volna ki népünk súlyosabbnál súlyosabb bajából, nagy okunk lehetne most a kétségbeesésre, szemünk előtt fordulva a dolog ily kétségbeesítőre

Édes feleim, véreim, magyarok, tehetős és kevésbé tehetősök, szálljunk mélyen magunkba, gondoljunk azokra, akiket innen is, tul is megfosztott a végzet attól, hogy örül-

nének, gondoljunk arra a nyomorúságra, mely felőrli népünk akaratait, elsorvasztja jövőnk új reményét, az ifjuságot. A baj közös, csak közös erővel lehet segíteni rajta, ne sajnáljuk tehát filléreinket azoktól a nemes és önfeláldozó egyénektől, akik szeretettel karolták fel ezt a nagy ügyet, hogy könnyeket törölve közelebb hozzák a magyar szívet a magyar szívhez. Gondoljuk meg, hogy igazán és önzetlenül ők fáradoznak azoknak a nagy surlódások-

nak kiegyenlítésén, mely immár lét-alapunkat döngeti.

Mennyi boldogság, mennyi teljese-dés szállna szíveinkbe, ha szív szívre találva oszlatná el a magyar éjszaka jajjal és bajjal teli sötétségét. A hazát menteni, a forrongó lelkeket lecsillapítani csak szívvel és szíves jóindulattal lehet, ha megfogadjuk ezt, nagy rést vágunk már is azon a sötét leplen, mely lomhaságával ősi földünkre letelepedett.

K. V.

A Conventus Francovillensis tagavató ünnepe

II.

Lélekemelő ünnepség keretében iktatta a conventus Francovillensis 32 új dominusát az Americana uri rendjébe a budapesti Vezérségnek megbízásából dr. Bernolák Nándor, ny. népjóléti miniszter, a központi delegátusok: Csath Béla postafőigazgató és Ráday Gyula miniszteri tanácsos jelenlétében.

Az avatást csendes szentmise előzte meg a belvárosi templomban. Fél 11 órakor kezdődött a Központi új tánc-termében a bensőséges ünnepély. Ódon csengésű, régi nyelvzetű beszéddel nyitotta meg a commendator-helyettes az avatási szertartást. Majd felcsendült az avatottak ajkain a szövetség fogadalma és a convent lelkése mellükre tűzte a Francovilla arany-meggyipiros-sárga szallagját. Grammling Kornél prior lendületes szavakkal üdvözölte az új dominusokat, kiket az avató commendator-helyettes, kézszerítással a Foed. Americana teljes jogu tagjaivá fogadott.

Csath Béla, a Hunnia nagyura, az americanas elvek praktikus megvalósítását hangsúlyozta. Elv, jelszó, nekilendülés nem elegendő, a praktikus megvalósítás terére kell lépni. Örömmel állapítja meg, hogy a bajai convent ebben is jó példával jár elől: nem csak a névnapok megünnepléséről mondott le, hanem ezek megváltása címén tetemes összegeket juttat az egyetemi mensáknak, ép a bajai egyetemi ifjuság támogatására.

Bernolák Nándor záró beszédében tömör áttekintő vázlatban ismertette a Foed. Americana célját és rendeltetését. A világháború legrettenetesebb hatása a trianoni csapás mellett az volt, hogy összetörte a magyar egyéni és a magyar társadalmi lelket. A magyar tradicionális történelmi erők és a vallásos hit elhalványodása folytán egyesek az élvezetek habzsolásában, mások a vagyon mohó halmozásában, mások ismét, különösen a fiatalabb generatio, a tultengő és meddő intellectualismusban kerestek kárpótlást; az élvhajzás, materializmus és skepsis megfosztotta az egyén lelkét ősi

hitétől, a mult tradicionális erőitől és a jövőben bizó munka nekilendülésétől. Az egyéni összeomlást szükségképpen követte a társadalmi szét-esés. Történelmi határainkat az os-toba Trianon tépdeste szét, de történelmi erőinket magunk dobtuk el magunktól. Ez a veszteség ép oly súlyos, mint az előbbi. Nemcsak az elvesztett területet, hanem a szét-esett magyar lelket is vissza kell szerezni. Ez a törekvés hozta létre a Foed. Americana-t: visszaállítani a katolicizmus történelmileg igazolt erejét és a magyarság ezer esztendőn át kipróbált értékeit a széthullt magyar társadalom lelkébe, az improduktív intellektuális skepsis helyébe beállítani a magyar traditio és kultúra produktív érdekeit és biztosítani a jövő súlyos munkájára. Történelmünk folyamán sokszor voltak súlyos területi veszteségeink, de a magyar lélek nemzetfentartó erői mindig vissza szereztek azokat.

De nem elég e nagy értékek felismerése, magunkban életre is kell ezeket hozni és az élet különböző hivatásaiban realizálni. Az így életre keltett értékeket át kell plántálni ifjuságunk lelkébe: ha ifjuságunk hithű, magyar, munkás és áldozatkész lesz, úgy a magyar jövő biztató alapjait raktuk le.

Ezért veszi a Foed. Americana különös gondjaiba az intelligens magyar katolikus ifjuságot, vezetési segíti nemcsak munkájában, hanem jövő elhelyezkedésében is.

A nagyhatású beszéd után a „Hiszekegy” hangjai mellett oszlott szét az ünneplő közönség.

Az avatást 80 terítékű bankett követte. Rusztek Károly subprior mesterien felépített, lelkes beszédében üdvözölte a convent nevében az Americana praeceptorát: Mécsest hozott és sokak lelkében lángra gyújtotta a vallásos hitből és a magyar traditioiból táplálkozó lelke sedés tüzét.

Ifj. Éber Sándor a bajai ifjak, id. Éber Sándor a bajai szülők nevében köszöntik meg a magyar ifjuságért végzett lelkes emericánus munkát.

Ráday Gyula, a Francovilla priorja, szeretettel köszönti meg fiairól, a bajai egy. ifjakról; megígéri a bajai szülőknek, hogy a jövőben is nem lankadó szeretettel fog vigyázni rájuk: megérdemlik.

Bernolák Nándor hálásan köszöni a szíves bajai fogadtatást. Igen, mécsést hozott, de a lángot az ezeréves katolikus és magyar lángból gyújtotta; kéri a convent tagjait, hogy ezt a lángot kialudni ne engedjék, sőt élesztgessék más magyar szívekben; hogy minden magyar szív egy lobogó mécs lángocská legyen. Ha ez sikerül, nem kell aggódnunk magyarságunk jövőjéért.

A központ delegátusai még aznap visszatértek Budapestre. Az előkészítés és rendezés sulyos, fáradságos munkáját Chobodiczky Alajos titkár végezte lelkiismeretes, önfeláldozó gondossággal.

A Mansz-estély fényesen sikerült

Jól perdülő színi-jelenetek, öntudatos, átélte szerepalakítások, továbbá táblás ház: a Mansz-estélyek szokott színei. Ez jellemezte a tegnapi Mansz-előadást is. 8 órára már tömve volt a Központi szálló színházterme az előkelő közönséggel. Minden jegy elkelt. S ami Baján ritka-holló, pontosan a hirdetett időben kezdődött a műsor.

Fellép Schmidt Ferenc ur 22 tagu mandolin-gitár zenekara. Már maga mint jelenség is kedvesen hat a zenekar: csupa bájos, mosolygó lányarc. De felcsendülnek Schmidt karnagy ur biztos és finom dirigálása mellett hangszereiken a Troubadour klasszikus akkordjai és érzi mindenki, hogy az együttes minden tagja átérti hangszere lelkét, összhangban van a dirigenssel, s így a kar a klasszikus alkotás mélységeit, leheltszerű finomságait is ki tudja hozni e két igénytelennek látszó hangszerből: a gitárból és a mandolinból. A nehéz klasszikus téma minden tételre ki volt dolgozva. A mandolin-gitár-együttes Troubadourja és később Ständchen-je és Indulója a zenei felkészültség tökéletes művészi alakításai voltak, ami Schmidt karnagy ur nagy érdeme.

Majd Vojnich Márta mondotta el bájos közvetlenséggel a remekbe írt Prologot. Ez a sok finomsággal átszótt beszéd megvillantotta az estély magasabb céljait is és mint írásmű is kitűnő munka volt.

Majd egy nagyon vonzó, kedves vigjátékot mutattak be három felvonásban. A címe volt Fruska. Lánytéma. Családi milió, amerikai háttér: jól választott darab. A cím szerep pedig igazán a legjobb kezekben volt. Beyer Hedvig urleány végig pompásan alakította az amerikai stílusú család-réme bakást. Különösen a szeretett férfi meghódításának szerepkörében mutatott igazán mű-

vészi kvalitásokat, amelyek hivatásos művésznőnek is dicséretre válnának. A többi nő szereplők is, Barcsai Irén, Kugler Emma, meg a férfiak Pintér Imre, dr. Kárpáthy Jenő, Hencz Henrik is mind tudásuk javát adták. Látszik, hogy detekasan próbáltak s így együttesük jól perdülő, sima összjátékot teremtett. S ezt a nemes jótékony cél, melyért ezen igazán élvezetes darabot előadták, meg is érdemelte tőlük. Az igazán izléses diszlemezéshez a butorokat Szabó Ferenc butorgyáros bocsátotta a Mansz rendelkezésére. Az estély a legfényesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében folyt le és szépen jövedelmezett a népkönyv javára, s ez Major Józsefné elnöknő legszebb jutalma.

A felvidéki politikai mérleg

Szent-Ivány József, a felvidéki magyar nemzeti párt elnöke, elszenvedő képet fest ujesztendő alkalmával a Felvidék politikai és gazdasági helyzetéről. E 12 esztendő alatt Felvidék gazdasági élete annyira összeomlott, amilyenre még e hatalmas világkrízis napjaiban sincsen példa. A pártpolitikai, osztálybeli, vallási és nyelvi kérdéseket annyira elmergesítette a cseh uralom, hogy minden komoly, megértő kibontakozási terv e marakodás áldozatául esik.

A kormány sajtója allandó kampányt vezet a magyar pártok ellen. „Mi soha nem titkoltuk érzelmeinket, mi mindig nyíltan és világosan megmondottuk, hogy gondolkozunk Versaillesről, St. Germainról, Trianonról” — ezt tüzeni nekik (Szent-Ivány József). „Ki tudja merre, hová visz az út?” Ezt kérdi ma Felvidék népe nemzetiségi különbség nélkül. A magyar politikának meg kell hallania e kérdést és teletnie kell rája.

„A kisebbségi német és magyar ellenzéki pártok egységes föllépése nemcsak lehetséges, hanem szükséges is” — mondotta újévi nyilatkozatában Honpynka német nemzeti képviselő. Ugyanekkor azonban Mnohel István, a szlovákság egyik vezére s a szlovák újságírók doyenje egészen máshogyan hépzeli el a kibontakozást. „A csehek és németek a hatalomért szöveteznek, a szlovákság nemzeti fogjanak össze a kenyérért.” Mnohel rámutat a tátrai szlovákság visszamaradt helyzetére, a 12 éves cseh impérium nemhogy segített volna rajtuk, hanem rontott. A szlovák iskolába nem szlovák, hanem cseh nyelvű tanulókat küldenek. A szlovákságnak semmiféle haszna sincsen a Tátrából, mindent kiragadott kezükből a terjeszkedő cseh nagytőke. A politikai zűllés tele van hullákkal. Hlinka szövetezett a kormánnyal, a kormány e szövetség ideje alatt kitapogatta pártja gyöngé oldalait s most akcióképtelenné teszi.

Mnohel nyilatkozatának legérdekesebb része annak a beismerése, hogy a szlovákság kiábrándult azokból, akik e 12 év alatt vezetői voltak. Új embereknek kell jönniök, akik nem tekintgetnek a Morván túlrá, hanem megalkotják a Felvidék őslakosságának a teljes frontját és kiharcolják az autonómiát. Igen örvendetes, hogy szlovák részről egyre mélyebb erővel hangzik ez a kívánság.

Mnohel István nemrégiben még Hlinka mellett küzdött, a Morván tuli kezek azonban kitolták őt a politika mezőjéről, mint minden szlo-

vákot, aki az autonómia gondolatát semmiért sem hajlandó eladni.

A csehek Felvidék minden városában népkönyvtart szerveznek. Csakis gondosan megcenzurázott magyar könyvek kerülhetnek ezekbe a könyvtárakba s csakis 1918 előtt megjelentek. De még ezeknek a magyar könyveknek is nagyon bizonytalan a sorsuk. Unzváron a piaci orból lett könyvtárnok 1989 magyar könyvet tüntetett el e tél tüzelési időszaka alatt E kis eset élénk fényt vet a sokat hangoztatott cseh kulturtörökvésekre.

Izgalmas viták zajlottak le Szabadka város közgyűlésén a kegyuri köztelevezettségekről

Megvonták a szót dr. Ognjanov Szevetozár tiszti főügyésztől

Szabadka város ugynevezett képviselőtestülete múlt kedden közgyűlést tartott.

A római katolikus templomokra nyújtandó segélyösszeg tárgyalásánál igen heves vita támadt, amilyenre már régen nem volt példa. Dr. Vujics Milan ügyvéd kérdést intézett a tanácshoz, vajjon a patronatusi jog alapján adja-e a város a segélyt a katolikus templomoknak. A patronatus annak idején Mária Terézia adományozta a városnak s azt a város aranyvalutában óriási összegért változtatta meg. Ezzel a város minden kötelezettségének eleget tett a római katolikus templomokkal szemben és csak a város régi vezetőségének hanyagsága idézhette elő, hogy ezeket az összegeket még mindig fizetik. Kéri, hogy a templomok s gélyező-sére előirányzott teljes összeget töröljék a költségvetésből, annál is inkább, mert ha ezt az összeget megszavazza a közgyűlés, akkor a templomok szerzett joghoz jutnak. A város — mondotta Vujics — szerződést kötött annak idején a kalocsai érsekséggel, adott száz lánca földet és felépítette a mostani püspökséget, valamint a tavankuti templomot. Szerinte kétféle patronatus van, a személyi, amelyről nem lehet lemondani és a reális, amely megszűnik, ha elpusztul az ingatlan.

Dr. Ognjanov Szevetozár városi főügyész válaszul ezután az elhangzott beszédre és kijelenti, hogy a patronatus ügye súlyos jogi kérdés, amelyről a közgyűlésen nem lehet vitát kezdeni. Ha a város nem fizeti az összegeket a katolikus templomoknak, azok kártérítési pert indíthatnak ellené. A patronatus nem lehet megszüntetni, csak megváltani.

A városnak erre vonatkozólag a római katolikus egyházzal kell tárgyalásokat indítania.

A következő felszólaló Presics Kálmán, ipartestületi alelnök, aki hangsúlyozza, hogy Vujics szavai vallási érzéseiben sértették meg.

Ami száz évvel ezelőtt törvény volt, az ma is törvény. Szabadka városa maga vállalta a patronatus és elsőrendű kötelessége, hogy vállalt kötelezettségeinek eleget tegyen, annál is inkább, mert az egyháznak nagy birtokai voltak a város kezelésében, amelyeket az agrárreform lefoglalt. Itt nem az a helyzet, mint Székesfehérváron és Veszprémben, ahol a papság maga gazdálkodik a birtokain. Nem szabad különbséget tenni telekezetek között, amikor

A haldokló felvidéki ipar újabb áldozatai az érsekújvári bőrgyár és a lengyár. Nem bírják a versenyt az óriási állami támogatást élvező cseh nagyiparral. 10 százalékos bérleszállítással próbáltak a nehézségeken „segíteni”, mire az egész munkásság sztrájkba lépett. Tipikus eset ez a felvidéki munkásság kalvariájának egyik újabb állomása.

Ugy hisszük, 1931 csakugyan meg fogja teremteni az egészséges felvidéki őslakosfrontot. S már ez is hatalmas lépés lesz a Duna medence előjövendő végleges kibontakozása felé.

keletről olyan nagy közös veszély fenyegeti az egyházakat. Leticis pravoszláv püspök Ó-Kanizsán jó példával járt elől, amikor egyik katolikus templomban magyar-nyelvű beszédet mondott.

Lungulov Radivoj azt vitatta, hogy Presics felreverte Vujics szavait, mert itt nem vallásüldözésről van szó, csupán arról, hogy a város kiadási tetelet hatszázezer dinárral csökkentek.

Dr. Ognjanov főügyész időközben magához vette a hivatalos lapnak azt a számát, amelyben megjelent a miniszteri rendelet, a város patronatusi kötelezettségeiről. Eszerint a városnak fizetnie kell a templomok részére. Ognjanov részletesen beszédet akar mondani, de Osztojics Szelimir polgármester megvonja tőle a szót. Erre heves vita keletkezik a polgármester és a főügyész között és ennek eredményeképpen a főügyész elhagyja a közgyűlést.

Pfiszter Gusztáv nagyiparos kijelenti, hogy felesleges a templomsegély. Indítványozza, hogy szakértőbizottságot küldjenek ki ebben az ügyben, a kérdés tanulmányozására.

Több felszólalás után, Osztojics polgármester ismerteti a kiadási előirányzatot, amelyből kiténik, hogy a papság fizetésére csak minimális összeg jut. Több hozzászólás után dr. Evetovics Mátyas ebben a kérdésben kijelenti, hogy összetévesztik a közgyűlésen a patronatus és a segély fogalmát. A város a római katolikus templomoknak köteles fizetni, viszont a többi templomoknak csak segélyt ad. Végül ideiglenesen megszavazzák az indítványt, azzal a fenntartással, hogy bizottságot küldenek ki az ügy tanulmányozására és a bizottság be fog számolni tárgyalásainak eredményéről.

Walko Lajos látogatása előtt.

Baja város közönsége igaz szeretettel várja Walko Lajos nyug. külügyminiszternek, a kerület országgyűlési képviselőjének látogatását. Walko Lajos a program szerint szombaton a délutáni vonattal érkezik és valószínűleg még aznap fogad. Azok, akiknek kérésük van a képviselőhöz, még idejében jelentkezzenek a főispáni titkárnál, hogy a kihallgatások menetébe még idejében beoszthatók és még idejében értesíthetők legyenek.

HIREK

A bajai Mansz fiókja

December 6-án nyílt meg ez a humánus intézmény 7 személyvel, ezeknek a száma nap-nap után emelkedőben, december hó 11-én éri el a 120 adagot, amely allandó hullámmal, december 15-én és 20-án 126 adagra emelkedik, majd 24-től 80, december 27-én 70, 28-tól 30-ig 95 adagra süllyed s így a látogatók száma a fenti idő alatt összesen 2724 adaggal zárul. Azért meri a szűk hely miatt többre a népkönyvha képtelen az elhelyezés miatt. Ezen idő alatt elfogyasztott élelmi cikk mennyisége: zsír 20 kg, 30 deka, liszt 127 kg, hus 65 kg, burgonya 410 kg, hagyma 54 kg, bab 76 kg, rizs 8 kg, lencse 17 kg, karaláb 7 kg, kenyér 572 kg, káposzta 220 kg, és 11 tej (szármának), só 15 kg, zöldség, sárgarépa 32 kg, tojás 24 darab, tarhonya 1 kg, szalonna 1 tábla, hurka 5 kg, gertsli 4 kg, paradicsom 8 üveg (másfél literes), paprika fél kg, bors, tejföl, tej stb.

Az étrend változatos, naponként van fűtő leves, mellette sűrű főzelék, bab, burgonya, lencse, káposzta, hetenként kétszer gulyás leves burgonyával és csipedetel, vagy husleves, amikor a hus a főzelékre feltűtül szolgál. Néha tészta, ünnepek alatt rendszerint szalma stb.

Tisztelettel kéri a vezetőség, hogy akiknél gyűjtőív van, azt minél előbb szolgáltatásuk be a gyűjtött anyagokkal együtt.

— Zichy Gyula gróf kalocsai érsek felmentette Petrovácz Gyulát az érseki műszaki tanácsosi tisztsége alól. Zichy Gyula gróf kalocsai érsek első újévi intézkedései között Petrovácz Gyula kormányfőtanácsost, országgyűlési képviselőt és a törvényhatósági bizottság tagját, saját kérelmére fölmentette az érseki műszaki tanácsosi tisztség alól. Petrovácz Gyulának ebből az alkalomból az érsek az egyházmegye kötelekében eltöltött 25 évi eredményes munkásságáért főpásztori elismerését és köszönetét nyilvánította. Petrovácz tervel szerint készült a kalocsai egyházmegyei templom és több más épület. Petrovácz Gyula egyébirányu nagy eloglaltsága miatt kérte fölmentését tiszte alól.

— Tudományos gyűlés a Mária Kongregációban. Az Urak Mária Kongregációja holnap, 9-ikén este negyed 7 órakor a kongregációs oratoriumban tudományos gyűlést tart, amelyre a tagokat tisztelettel meghívja a kongregáció vezetősége.

— Vén-diák összejövetel. A Türr István fiu felső kereskedelmi iskolát Végzett Tanulók Szövetsége minden hónap első szombatján este háromnegyed 9 órakor baráti összejövetelt tart a Zich-féle étteremben. Az e havi összejövetel kivételesen január hó 10-én, szombaton este lesz a szokott időpontban. A volt diáktársak baráti összejövetelére minden végzett kereskedelmi iskolai tanulót szeretettel elvár a Szövetség elnöksége.

— Talált tárgy. Két darab zöld koszorut találtak. Felhívjuk a jogos tulajdonosát, hogy kellő igazolás után a rendőrkapitányság 31. számú szobájában vegye át a hivatalos órák alatt.

— **Egyházi hírek.** Svraka Ferencet a szabadkai Szent Teréz plébánia vezetőjét a püspöki irodába neveztek ki, helyébe Vojnics Tunics Antal volt gimnáziumi tanár került. — Zvekan József volt hittanár Tavankuta helyezett át kápláni minőségben az egyházmegyei hatóság, amely Hutflusz Mátyás ottani káplánt a beteg Bálint György szülőjével plébános helyettesítésével bizta meg.

— **Szabóky Alajos államtitkár** hosszas szenvedés után elhunyt, Szabóky a városi kerület országgyűlési képviselője volt. Ő volt annak idején Andrássy Gyula ellenfele, s az ő érdekében követte el annak idején a választási rendszer azokat a sorozatos hibákat, amelyek Andrássy bukását okozták, de amelyek miatt a bíróság a választást érvénytelenítette. Tudvalevő, hogy Andrássy az újabb választáson nem lépett föl. Amint mondotta nem akarta kitenni a kerületet az újabb izgalomnak.

— **Szociáldemokrata erkölcs.** Dr. Kiss Jenő fővárosi szociáldemokrata ügyvédet a bíróság jogerősen hat havi börtönrre ítélte. Ez azonban nem feszélyezte a szociáldemokratákat abban, hogy megmutassák milyen közel állnak azok feltölgéséhez és gondolkodásához, akik megértek a börtönrre s a fővárosi választásoknál megitték Kiss Jenőt listavezetőnek, mert nekik ilyen elemekre van szükségük. Es mutatja a szociáldemokrata társaság terrorját, hogy meg is választották Dr. Kiss Jenő most bejelentette, hogy mondátumáról lemond. Ezzel ugyan fölösleges munkát végzett, mert megválasztása ugyanis törvényellenes és érvénytelen, s mi csak okulásul említjük meg az egész esetet, hogy a magyar munkásság lássa, kik az ő vezetői!

— **Az olasz repülőraj szerencsésen megérkezett Braziliába.** Két nap előtt egy egész repülőraj startolt Rómában, hogy Braziliába induljanak. A tizenkét bator olasz pilóta — rádió értesítés szerint — szerencsésen meg is érkezett a kitűzött állomásra, amely alkalomból a világ minden részéről számos üdvözlő levél érkezett a derek repülőket.

— **Halálhíradás.** Veszeloovszky Péterné szül. Blumentahl Róza, néhai Veszeloovszky Péter zombori földbirtokos özvegye nyolcvankétéves korában Magyarországon elhalálozott, ahonnan holttestét haza szállították szülőföldjére s eltemették a zombori szent Rókus sarkertben. Halálát fia, dr. Veszeloovszky István volt zombori ügyvéd, dr. Veszeloovszky István volt zombori rendőrkapitány, leánya, özv. Hubert Józsefné, Szabó Lászlóné, dr. Csernus Pálné, unokái és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A szeremlei Dunaágnál holtan találtak egy bajai vendéglőst.** Tegnap délután a szeremlei holt Dunaágnál halászó bajai emberek egy elszabadult csónakot láttak a vizen hínálózni. Odamentek, hogy a partra hozzák, amikor megdöbbenve tapasztalták, hogy a csónakból egy halott ember teje lóg a vízbe. A mintegy 35 év körüli emberben Kovács János szeremlei utcai vendéglőst ismerték fel. A halászok az esetről értesítették a hatóságot. Valószínűleg szívizélhűdés következtében halt meg a Dunán halászó ember.

— **Tűzhalál.** Haksz Imre szabadkai malommunkás felesége távollétében két kis leányára rázarta az ajtót. A gyermekek valószínűleg gyújtót találtak, mert mire anyjuk

Ma megkezdődtek a Kamarás-Duna rendezésének munkálatai

A Kamarás Duna torkolatáthelyezési munkálatai ma megkezdődtek. Ma már 100 munkás munkába állott. Abban az arányban, ahogy a terület fölmérése megtörténik, további munkacsoportokat állítanak be úgy, hogy rövid idő alatt többszáz rajok kapnak foglalkoztatást a Kamarás-Dunánál.

A világhírű

MERCEDES - BENZ

személy és teherautók
és a M. kir. áll. Vas-, acél- és Gépgyárak által gyártott

Magyar gyártmányú MAVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók
vezérképvisellete és eladási központja:
Mercedes-Benz Automobil Rt. Bpest, IV. Váci-u 24
Körzetképviselő: Automobil Eladási Vállalat, Szeged, Dugonics-u. 3

visszatért, már lángban állott a lakás. A kisebbik, két éves leányt sikerült élve kiszabadítani, de négy éves testvérkáját összeégette és holtan menthették csak ki az égő szobából.

— **Róm. Kat. Legényegylet „Táncanfolyama”** Brucker táncosnő vezetésével január 9-én, pénteken este 8 órakor megkezdődik. Az összes magyar és az új modern táncok tanítása. Beiratás 9-én este 8 órakor a Székházban. Mérsékelt tandíj! Cigány zene!

— **Kivágják fákat a Szent Antal utcában.** A legutóbbi városi ügyletek egyikén egész vita keletkezett a Szent Antal utca fái körül. Szavazás után döntötte el a törvényhatóság, hogy az elpusztításra ítélt, megrokkant nemes akácok helyébe piramis akác, vagy gesztenyefákat ültessenek-e. Hosszas eszmecsere után a vadgesztenye pártiak győztek. A kisgyűlés határozata értelmében a Szent Antal utca fájának kiszedése a tegnapi nappal csakugyan megkezdődött.

— **Megismétlik a Beleznay asszonyokat.** A Katolikus Könyvtár-egylet nagyszerű decemberi előadását a Beleznay asszonyokat szombaton, 10-én délután 4 órakor fogják ismételt előadni. Az első ízben rendkívüli sikert arató színmű iránt az érdeklődés ezúttal is olyan nagy, hogy a legszebb erkölcsi eredményt jósolja a kitűnő és népszerű bajai műkedvelő együttesnek, akik igazán nemes művészi szereplésükkel vontak magukra a figyelmet. Az ismétlés a Központban lesz. Helyárak: 5 személyes páholyjegy 10 pengő, földszinti ülőhely 1 P 50 t., emeleti és karzati ülőhely 1 P., állóhely 50 fillér.

— **Amerikai társasutazást** készít elő a Párisi Magyar Diákegyesület (Mefhosz) utazási osztálya (Budapest, IX. Ferenc-körut 38. Tel.: Aut.: 872-74) a losangelesi olimpiással kapcsolatban. Nemcsak az egész világ diákszövetségeivel, de különösen az Amerikával fennálló kapcsolatok biztosítékot nyújtanak arra, hogy az 1932. év nyarára tervezett utazásnál a részvételi díjak a legelőnyösebb módon lesznek megállapíthatók s az amerikai utirányok is oly módon lesznek majd összeállíthatók, hogy a látni, tanulni és tapasztalni vágyó nagyközönség is meglátogathatja Amerika legszebb helyeit, Newyorkon kívül, a többek

között a Niagara vizesést, Buffalót, Washington, Trentont, Detroitot, Chicagot, Clevelandet, San Franciscot, Los Angelesst is.

— **Traktorkezelői tanfolyam Szegeden!** A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara 1931. január hó 19-től február hó 11-ig Szegeden a m. kir. Állami Felsőiparis-kolán (Mars-tér 7.) mezőgazdasági traktor- és egyéb mezőgazdasági gépkezelőtanfolyamot rendez. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18 életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével, vagy vezetésével, vagy valamilyen általánosságban a cséplőgépek üzemi karbantartásával és a vetőmagtisztítógépek kezelésével kíván foglalkozni, ezek közül is azonban elsősorban a mezőgazdasági traktorok és vetőmagtisztító gépek tulajdonosai, vagy ezek családtagjai, a gazdasági alkalmazottak és esetleg a már eddig is tényleges alkalmazásban álló mezőgazdasági traktor és vetőmagtisztító gépek kezelői jöhetnek figyelembe. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban — 15 pengő beiratási és tandíj egyidejű befizetése mellett — a Kamaránál (Kecske-mét, Rákóczi-ut 17-18.) vagy a m. kir. Állami Felsőiparis-kolán (Szeged, Mars tér 7.)

— **Hét európai metropolisban állít fel Budapest székesfőváros kivilágított vitrineket.** Az 1931. esztendőben az eddigiekhez még nagyobb arányban akarják Budapest és Magyarország idegenforgalmi propagandáját fokozni az illetékes körök. Nagyrányú akciókra készülnek és hatalmas programot dolgoztak ki ennek a célnak a megvalósítása érdekében. A programot fokozatosan valósítják meg. Egyik első etappjaként most azt határozta el a főváros tanácsa, hogy Európa nagyobb metropolisáiban kivilágított vitrineket helyez el a forgalmas utvonalakon, amelyek Budapest szépségeit és kulturális értékeit átvilágított képekben mutatják be. Ezen vitrineket helyeznek el egyelőre hét városban: Londonban, Párisban, Berlinben, Rómában, Bécsben, Varsóban és Nizzában. Most van folyamatban a vitrinek felállítására az illető városokban a legalkalmasabb helyek kiválogatása és minden valószínűség szerint néhány héten belül már felállítják a vitrineket.

URANIA

1931. Január hó
10-én, szombaton
délután 6 és este fél 9.

Az új nagy film eseménye.
WARNER BROS
világhírű hangos filmje

JAZZ SINGER

(A JAZZ ÉNEKES.)

Nagy dráma a Newyorki ghetto életéből 10 felvonásban.

Főszerepben:

AL JOLSON

Kísérő filmje:

FAUST

Opera áriái. Éneklő: Charles Hacket.
Híradó.

1931. Január hó

11-én, vasárnap
délután, fél 4. 6. és fél 9.

2 gyönyörű hangos film
egy műsorban

Az ifjúság joga

Szenzációs Metro dráma 8 felv.-ban.

Főszerepben:

NORMA SCHEARER,
LEWIS STONE és
BELLE BENNETT

Szenzációs filmtelvételek,
gyönyörű zenés számok.

Kísérő filmje:

Kaliforniai szerenádnak

Gyönyörű hangos filmregény 8 felv.

Főszerepben:

KEN MAYNARD.

Csodás, szép spanyol zene és ének-
számok, gitár szólók és remek
kórusok emelik e film szépségét.

Híradó.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon : 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Apró hirdetések.

— Eladó szabadkézből házrészek, 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, vagy 2 szoba, 1 konyha. Cim Horváth István háztulajdonos Berényi Dániel utca 16 szám.

Elavult régi Rádióját

becseréljük modern PHILIPS rádióra.

Rádió készülékek kedvező részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében Baja. (városháza alatt.)

Éjjeli szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva Jan. 6-tól Jan. 14-ig

Lovasy Üdön dr. Geiringer János gyógyszerháza.

A Jaukó dűlőben a kis állomás közvetlen közelében 13 és fél hold

szőlő és szántó

két szoba, konyha nagy présház, istálló, kamra felszereléssel együtt — ELADÓ. Bővebbet :

Dr. Gáll Lajos (Kossuth Lajos-u. 8.) ügyvédnél.

2928 szám. 1930 végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpest közp. kir. járásbírósnak 1930. évi P. 445284/2 és 9541/3 számú végzése következtében Dr. Leopold Elemér bpesti lakos ügyvéd által képviselt Shell Kőolaj r.t. és Vacuum Oil Compang r.t. budapesti lakos(ok) javára 74 pengő és 415 P. 50 f. s jár. erejéig 1930. évi okt. hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1640 P. becstült következő ingóságok, u. m. 8 drb. sertés, 4 drb. csikó és 2 drb. ökör és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1930-ik évi Pk. 16930 számú végzése folytán 74 pengő és 415 P. 50 f. tőkekövetelés, ennek 1930. évi július hó 1 napjától járó 9 százalékos kamatai egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 140 P. 85 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Bácsborsódhoz tartozó Sándor majorban leendő megtartására 1931. évi január hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. 60. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Baja, 1930. évi december hó 16.

Szegő József kir. jbir. végrehajtó.

Ha még nem vett kiváló önborotva pengét olcsón, úgy forduljon **UTRY-hoz.**

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre. A modern és divatos himzótanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

Raktáron lévő sezlonok, matracok s mindenféle kárpitos butoraim új évig

rendkívül olcsón árusítom,

szöveggel bevont sezlonok már 80 pengőtől.

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.) Javitások és alakítások.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem Baja város n. é. közönségét, valamint a t. utazó közönséget, hogy a bajai **vasuti vendéglőt** átvettem, az üzletet teljesen átformáltam s minden erőmmel azon leszek, hogy a t. közönség igényeit mindenfelé tekintetben kielégítsem. Szives pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

KISS MIKLÓS vasuti vendéglős.

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete

LAKY

bérautója megrendelhető, helyben és vidékre

Telefonszám : 375.